

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. K. K.**, advokát so sídlom V., B., proti žalovanému: **Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, Župné nám. 13, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti Osvedčenia o vykonaní správcovskej skúšky zo dňa 8. júla 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 295/2010 – 32 zo dňa 24. januára 2012, jednohlasne, takto,

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 295/2010 – 32 zo dňa 24. januára 2012 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania Osvedčenia o vykonaní správcovskej skúšky zo dňa 8.7.2010, keď dospel k záveru, že žaloba bola podaná oneskorene.

Krajský súd v dôvodoch uznesenia uviedol, že posledným dňom dvojmesačnej lehoty v zmysle § 250b ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte uznesenia len „O. s. p.“) bol 13.9.2010. S poukazom na § 57 ods. 3 O. s. p. uviedol, že orgánom, ktorý má povinnosť doručiť podanie sa rozumie najmä pošta, nie je ním však prevádzkovateľ spojenia elektronickými prostriedkami. Ak urobí účastník konania podanie súdu elektronicky, nesie procesnú zodpovednosť za to, že pri zvolenej forme komunikácie také podanie ako celok dôjde súdu včas, teda pred uplynutím zákonnej lehoty. Okamih, kedy bolo začaté odosielanie na e-mailovú adresu súdu, nie je z hľadiska posúdenia zachovania zákonnej lehoty pre podanie žaloby právne relevantný.

Proti predmetnému uzneseniu podal v zákonnej lehote dňa 24.2.2012 žalobca odvolanie, v ktorom sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Uviedol, že žalobu podal prostredníctvom emailu krajskému súdu v posledný deň lehoty na jej podanie, t. j. v pondelok 13.9.2010 o 18,03 a druhý deň, 14.9.2010, bol osobne podateľni doručený originál predmetnej žaloby. Podanie urobené prostredníctvom elektronického prostriedku – emailu, ktoré obsahuje návrh vo veci samej, ktoré bolo do troch dní doplnené predložením jeho originálu, má účinky riadne a včas urobeného podania a to už od času jeho urobenia a súd je povinný na túto skutočnosť prihliadať. Žaloba bola podaná v posledný deň lehoty určenej na jej podanie, preto ju bolo treba považovať za riadne podanú. Originál mailového podania bol súdu takisto predložený včas, preto nebolo možné naň neprihliadnuť.

Žalobca ďalej uviedol, že prvostupňový súd nesprávne vyložil § 42 ods. 3 O. s. p., keď vychádzal z názoru, že okamih, kedy bolo začaté odosielanie na emailovú adresu súdu nie je z hľadiska posúdenia zachovania lehoty právne relevantný. Tento okamih je v prípade emailovej komunikácie v zásade skoro totožný s okamihom doručenia emailu do emailovej schránky príjemcu emailu, nakoľko celý proces odoslania a prijatia emailu predstavuje len niekoľko sekúnd. Krajský súd pochybil, keď za deň doručenia žaloby mylne považoval až 14.9.2010, nakoľko žaloba bola súdu doručená už deň predtým. Je právne irelevantné, že predmetný mail obsahujúci žalobu si príslušný pracovník podateľne súdu otvoril, vytlačil i opečiatkoval až nasledujúci deň, t.j. 14.9.2010, nakoľko tento email mu bol doručený na jeho emailovú adresu a teda sa nachádzal v jeho emailovej schránke medzi doručenou poštou, a teda v dispozičnej sfére adresáta už dňa 13.9.2010. bolo to už v čase po skončení úradných hodín podateľne súdu, a preto sa v podateľni už pravdepodobne nenachádzal žiadny príslušný pracovník, ktorý by mohol email otvoriť, vytlačiť a opečiatkovať so správnym dátumom doručenia, čo je však nedostatok na strane súdu, ktorý nemôže byť daný na ťarchu žalobcu. Tento formálny administratívny postup pracovníka súdu nemôže obstať vzhľadom na stále sa rozširujúce moderné spôsoby podávania žalôb. Ústavne konformný výklad § 42 ods. 3 O. s. p. musí svedčiť v prospech žalobcu, nakoľko žalobu podal elektronicky v posledný deň lehoty do 24:00 hod, o čom svedčí aj dôkaz zo súdneho spisu – vytlačený email, ktorého prílohou bola žaloba, na ktorom je uvedený čas odoslania 13.9.2010 o 18:03, ktorý vytlačil pracovník podateľne, s ktorým dôkazom sa krajský súd vôbec nevysporiadal. Žalobca namietal, že krajský súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom a na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Ústavného soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 2492/08 zo dňa 14.7.2011 a Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5Afs 80/2005 zo dňa 18.7.2006.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril, vlastný odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal uznesenie krajského súdu v napadnutej časti z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 246c veta prvá ods. 1 O. s. p. v spojení s § 212 ods. 1 O. s. p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 246c veta prvá ods. 1 O. s. p. v spojení s § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 246c veta prvá ods. 1 O. s. p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250b ods. 1 O. s. p., žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 41 ods. 1 O. s. p., účastníci môžu robiť svoje úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu.

Podľa § 42 ods. 1 O. s. p., podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

Podľa § 57 ods. 2 O. s. p., lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 57 ods. 3 O. s. p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Podľa § 129 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z., o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov (ďalej v texte uznesenia len „Vyhláška“), prijaté podania, ktorými sa dáva podnet na začatie konania, podateľňa eviduje pomocou aplikácie. Podateľňa je určená na prijímanie podaní každý pracovný deň v úradných hodinách určených rozvrhom práce.

Podľa § 132a ods. 1 Vyhlášky, podanie, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu, sa ihneď po prijatí odovzdá podateľni na ďalší postup podľa § 129. Ak má byť podľa predpisov o konaní pred súdmi takéto podanie doplnené v zákonom ustanovenej lehote a nedôjde k jeho doplneniu, na podanie sa ďalej neprihliada a táto skutočnosť sa vyznačí v aplikácii.

Podľa § 133 Vyhlášky, pri prijímaní podania urobeného telegraficky, telefaxom alebo ďalekopisom sa postupuje podľa § 129. Ak predpisy o konaní pred súdmi vyžadujú potvrdenie takýchto podaní písomne alebo ústne do zápisnice alebo ich doplnenie písomne alebo ústne do zápisnice, prípadne predložením originálu v určenej lehote, je potrebné ich takto potvrdiť alebo doplniť. Ak nedôjde k ich potvrdeniu alebo doplneniu v určenej lehote, na tieto podania sa ďalej neprihliada a táto skutočnosť sa vyznačí v aplikácii.

Podľa § 136 ods. 1 Vyhlášky, podacia pečiatka obsahuje označenie súdu, dátum, hodinu a minútu, kedy podanie došlo, či bolo doručené osobne, alebo poštou, údaje o počte rovnopisov a príloh a zaplatení súdneho poplatku. Hodina a minúta prijatia podania sa na podacej pečiatke vyznačí, len ak je to pre konanie potrebné.

Podľa § 136 ods. 5 Vyhlášky, telefaxové podania doručené súdu mimo úradných hodín sa opatria odtlačkom podacej pečiatky v deň ich prevzatia podateľňou; pre ďalšie súdne konanie je rozhodujúci dátum ich skutočného doručenia súdu.

Ustanovenia O. s. p. priznávajú účastníkovi konania možnosť podať návrh na začatie konania viacerými rovnocennými spôsobmi, pričom uvedené zahŕňa aj použitie elektronických prostriedkov. Pre takéto podanie, ak nie je opatrené zaručeným elektronickým

podpisom, je jediným zákonným obmedzením povinnosť ho v lehote troch dní doplniť písomne alebo ústne do zápisnice, inak sa naň neprihliada.

Predmetom právneho posúdenia v danej veci je otázka, či podanie žalobcom odoslané prostredníctvom elektronickej pošty posledný deň lehoty, 13.9.2010 o 18:03 a pracovníkom podateľne krajského súdu vytlačené a označené podacou pečiatkou s dátumom 14.9.2010, možno považovať za podané v rámci zákonnej lehoty.

Podľa názoru najvyššieho súdu je potrebné rozlišovať medzi označením vytlačeného elektronického podania podacou pečiatkou súdu, ktorá označuje kedy bolo uvedené podanie prevzaté podateľňou a okamihom skutočného doručenia podania súdu.

Uvedený záver platí pre podanie urobené telefaxom (s poukazom na § 136 ods. 5 Vyhlášky) a je potrebné ho aplikovať aj na podania emailové (urobené elektronickými prostriedkami), keď rovnako ako po prijatí telefaxového podania sa takéto podanie tiež postupuje na ďalší postup podateľni, a to použitím analógie legis v spojení s požiadavkou ústavne konformného výkladu, keď v prípade ak prichádzajú do úvahy rôzne výklady právnych noriem, má byť uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb.

Pokiaľ krajský súd uviedol, že ak urobí účastník konania podanie súdu elektronicke, nesie procesnú zodpovednosť za to, že pri zvolenej forme komunikácie také podanie ako celok dôjde súdu včas, považoval najvyšší súd tento záver za prísne formalistický, ktorého dôsledkom bolo odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 259/2010 zo dňa 25.8.2010, ktorý sa zaoberal obdobnou vecou a judikoval: *„Ak všeobecný súd vyhodnotil prihlášky pohľadávok do konkurzného konania doručované v súlade s príslušnými ustanoveniami procesného kódexu a zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov elektronicke formou v posledný deň ustanovenej zákonnej lehoty ako oneskorene podané, pričom sa na technickom zariadení všeobecného súdu vyskytli v tejto súvislosti problémy, jeho postup musel Ústavný súd Slovenskej republiky*

v konečnom dôsledku hodnotiť ako príliš formalistický, nesprávny a nezákonný, porušujúci základné práva účastníka konania.“ (zverejnené pod č. 42/2010 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR).

Žalobca urobil podanie v posledný deň zákonnej lehoty a postupujúc v súlade s požiadavkami § 42 ods. 3 O. s. p. žalobu doplnil písomným podaním dňa 14.9.2010. Keďže zákon pre takéto podanie nestanovuje žiadne iné podmienky (napríklad, že by bolo možné ho účinne urobiť len v úradných hodinách súdu), záver krajského súdu neobstojí.

Naviac je potrebné uviesť, že zo spisového materiálu nie je zrejmé z akého podkladu krajský súd vychádzal, keď uviedol, že žaloba bola súdu doručená dňa 14.9.2010, keď z č. l. 6, 7 je zrejmý **len dátum odoslania žaloby** žalobcom a podacia pečiatka označuje dátum, kedy bolo podanie vytlačené pracovníčkou podateľne. Je možné len predpokladať, že žaloba bola reálne doručená na elektronickú adresu určenú na prijímanie elektronických podaní bezprostredne resp. v krátkom časovom úseku po jej odoslaní, aj keď mimo úradných hodín podateľne súdu, čo však na posúdenie včasnosti podania nie je podstatné, keď lehota na podanie žaloby sa končí uplynutím dňa, ktorý je posledným dňom lehoty, bez ohľadu na spôsob jej podania. Záver krajského súdu teda nemá oporu v obsahu súdneho spisu.

Krajský súd bude po vrátení veci pokračovať v konaní a vec meritórne prejedná. V rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p v spojení s § 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. decembra 2012

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská